

„Uram, hallgasd meg én imádságomat...” A magánáhítat könyvei a középkor végén

2023/04/22 - 2023/05/31

Időszaki kamarakiállítás az OSZK-ban

[1]

Az őszenstege Ferenc pápa magyarországi látogatásának tiszteletére megrendezett időszaki kiállításunkon a késő középkori Magyar Királyságban és tágabb környezetében magánáhítat céljára használt latin és népnvylvű kézírásos és nyomtatott könyvek különböző típusait mutatjuk be.

Az időszaki kiállítás **2023. május 31-ig** ingyenesen látogatható a könyvtár nyitvatartási idejében, **keddtől szombatig 10 és 18 óra között.**

Korondi Ágnes kurátor meghívója ([videó](#) [1])

„...mikoron imádkozandol, menj be te titkod házában, és ajtód betevén imádjad te atyádat az titok helyen” – tolmácsolta a 16. század eleji [Jordánszky-kódex](#) [2] evangéliumfordítása Jézus tanítását az Istenhez fordulásról. Az imádkozásnak ez a magányos, egyéni formája a középkor kései századaiban egyre jobban felértékelődött, s a közösségi imádkozás (mise, zsoltosma) fontos kiegészítőjévé vált. Az olvasni tudás fokozatos terjedésével azoknak a latin és népnyelvű kéziratoknak a száma is egyre szaporodott, amelyek a magánáhítat megéléséhez kínáltak imaszövegeket.

Gratiarum actio,

Laudes et gratias
tibi ago o sanctissi-
ma et potentissima
trinitas de beneficijs tue

[3]

Misericors et mi
serator paciens
et multum mi
sericors magne
et terribilis deus. Tibi co

[4]

mýnketh mý ýstenenk **Wese &**
senth kerezhnek yegye lehen me-
nyen Mýkoron wronk ýtelny
ýwucnd **ymadsaga. mmm**
Isten ky the egyeelen egy
ýyadnak mý wronk iesus
cristusnak dragalawos
wzewel elweneýto kerezhnek
hasloýath meg sentelny aýartad
kizenk engedýed hogy kyk azon
senth kerezhnek ýztessegewel
erowlnek the oltalmaddal ees
mýndeneweth erowlýeniek **Bodogh**
azonzol walo ymadsaagh
ý maria mýndenkoron erowlýe
ky edemletted cristusky wýselýye
menýek ees ýeldnek teremteýeth
mewth ýýleed ez wýlaagnak
ýdweýeýteýeeth **Wese** ýýlesed-
nek ýtanna ýýsen meg maratthal
ýstemek amýa esedeýyel mý
ereýtenk **ymadsaga. mmm**
Aram mý ýstenenk kizenk
engedýed hogy mý the ýol-
gawd elmey ees testý erék
egyessegel erowlýeniek ees dycheseýes

A kiállított hét kódex és egy nyomtatvány, valamint az ezeket kiegészítő, digitális eszközön hozzáférhető anyag segítségével bevezetjük a látogatót a késő középkori imakönyvek színes világába.

Kamarakiállításunk betekintést nyújt a késő középkori latin és anyanyelvű imádságoskönyvek világába, s e sokszor nagyon személyes összeállításokon keresztül megrendelőik, használói lelki életébe s akár mindennapjaiba, a középkor végi emberek lelki életébe, aggodalmaiba és reményeibe.

A látogatók megtekinthetik gyűjteményünk egyik leggazdagabban díszített kéziratát, megtudhatják, mi minden ellen védekezhetett imádsággal egy 16. század eleji apáca vagy világi férfi, s megpróbálkozhatnak a nyelvemlékkódexek magyar imáinak kibetűzésével is.

[9]

Kurátor: Korondi Ágnes és Sarbak Gábor (ELKH-OSZK Fragmenta et Codices Kutatócsoport)
Tervezés: Gazdag Mária / Lulla Interiors
Grafika: Takács Tamás / Artom Grafika
Kivitelezés: Kiáll Kft.

Kapcsolódó tartalmaink:

[Sarbak Gábor kurátor kiállításmegnyitója](#) [10]

[A magánáhítat könyvei a középkor végén – kiállításmegnyitó](#) [11]

2023/04/20 - 16:54

Forrás webcím: <http://193.6.201.226/kiallitasok/maganahitat-konyvei-kozepkor-vegen>

Hivatkozások:

- [1] <https://www.facebook.com/nemzetikonyvtar/videos/259438213206557/>
- [2] <http://nyelvemlekek.oszk.hu/ism/jordanszkykodex>
- [3] http://193.6.201.226/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Lat_309_fol_14v.JPG
- [4] http://193.6.201.226/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Lat_309_fol_21v.jpg
- [5] http://193.6.201.226/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_.jpg
- [6] http://193.6.201.226/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_MNy_12_88r.jpg
- [7] http://193.6.201.226/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_MNy_12_fol_85r.jpg
- [8] http://193.6.201.226/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Germ_16_fol_80v.JPG
- [9] http://193.6.201.226/sites/default/files/Maganahitat-kamarakiállítás-2023-04-22_ter.jpg
- [10] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2023/05/30/_uram_hallgasd_meg_en_imadsagomat_a_maganahitat_konyvei_a_kozepkor_vegen
- [11] <https://oszk.hu/hirek/maganahitat-konyvei-kozepkor-vegen-kiallitasmegnyito>
- [12] <http://193.6.201.226/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2016>
- [13] <http://193.6.201.226/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>